

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**Кафедра екології, збалансованого природокористування та захисту
довкілля**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(обов'язкова)

ЗАГАЛЬНА ЕКОЛОГІЯ

Розробник:

Марина Піщаленко

*доцент кафедри екології, збалансованого
природокористування та захисту довкілля
кандидат сільськогосподарських наук, доцент*

Полтава 2022 р.

Назва навчальної дисципліни	Загальна екологія
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	обов'язкова навчальна дисципліна
Назва структурного підрозділу	Кафедра екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля
Контактні дані розробника, який залучений до викладання	Викладач: Марина Піщаленко, -к.с-г.н, доцент Контакти : ауд. 77, навчальний корпус №1 E-mail: marina_pischalenko@ukr.net https://www.pdaa.edu.ua/people/pishchalenko-marina-anatolivna
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність	101 Екологія ОПП Екологія
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Базові знання з біології, хімії, географії

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування у студентів екологічного світогляду; знань про взаємодію живих організмів, популяцій та угруповань вищих рангів між собою та навколишнім середовищем; особливостей функціонування екосистем різних ієрархічних рівнів під впливом природних і антропогенних факторів, екологічних основ збалансованого природокористування.

Основні завдання навчальної дисципліни: полягають у отриманні знань щодо основних принципів взаємовідношень між організмами, популяціями і угрупованнями та навколишнім середовищем: розуміння дії хімічних речовин, фізичних полів та біологічних агентів на життєдіяльність організмів; вміння оцінювати негативні наслідки антропогенного впливу на стан атмосферного повітря, природних вод, ґрунтового покриву, геологічного середовища та біоценозів; на базі загально-екологічних знань, вміти знаходити вірні рішення питань збалансованого співіснування людини і природи: виховати у майбутнього фахівця здібності й уміння по впровадженню екологічно безпечної діяльності людини

Компетентності:

Загальні

ЗК.1. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК 8. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні

Фахові

ФК 1. Знання та розуміння теоретичних основ екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.

ФК.2. Здатність до критичного осмислення основних теорій, методів та принципів природничих наук.

Програмні результати навчання:

ПРН 2. Розуміти основні екологічні закони, правила та принципи охорони довкілля та природокористування.

ПРН 3. Розуміти основні концепції, теоретичні та практичні проблеми в галузі природничих наук, що необхідні для аналізу і прийняття рішень в сфері екології, охорони довкілля та оптимального природокористування.

ПРН 18. Поєднувати навички самостійної та командної роботи задля отримання результату з акцентом на професійну сумлінність та відповідальність за прийняття рішень

ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**Структура навчальної дисципліни**

Назви тем	Усього	Денна форма навчання 101 Екол 2022		
		л	сем	с.р.
Тема 1. Екологія в системі природничих, соціальних та технічних наук. Вчення В.І. Вернадського про біосферу.	30	4	6	20
Тема 2. Екологічні фактори. Лімітуючі фактори та екологічна валентність виду.	30	4	6	20
Тема 3. Популяція. Біогеоценоз.	30	4	6	20
Тема 4. Екосистема. Агроекосистема.	30	4	6	20
Тема 5. Екологічні проблеми атмосфери	30	4	6	20
Тема 6. Екологічні проблеми гідросфери	30	4	6	20
Тема 7. Екологічні проблеми літосфери	30	4	6	20
Разом	210	28	42	140

ФОРМИ КОНТРОЛЮ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Програмні результати навчання	Форма контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти (101ЕКОЛ_2022)				Разом
	Опитування	Виконання завдань самостійної роботи	К. р	Екзамен	
ПРН 2	15	6	15	20	26
ПРН 3	15	6			26
ПРН 18	15	8			28
Разом	45	20	15	20	100

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	Опитування	Виконання завдань самостійної роботи	Контрольна робота	
Тема 1. Екологія в системі природничих, соціальних та технічних наук. Вчення В.І. Вернадського про біосферу.	5	20	15	5
Тема 2. Екологічні фактори. Лімітуючі фактори та екологічна валентність виду.	5			5
Тема 3. Популяція. Біогеоценоз.	5			5
Тема 4. Екосистема. Агроєкосистема.	10			10
Тема 5. Екологічні проблеми атмосфери	5			5
Тема 6. Екологічні проблеми гідросфери	5			5
Тема 7. Екологічні проблеми літосфери	10			10
Екзамен				20
Разом	45	20	15	100

ТРУДОМІСТКІСТЬ

Загальна кількість годин – 210 год. Кількість кредитів – 7. Вид підсумкового контролю – екзамен

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлені терміни. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів та зобов'язаний відпрацювати таке заняття. Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і не допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями у межах встановлених норм.). При написанні письмових робіт здобувач вищої освіти повинен дотримуватись кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його. Списування під час контрольних робіт та екзаменів (у т.ч. із використанням мобільних пристроїв.

Вивчення дисципліни здобувачами вищої освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права: надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. Практичні завдання, завдання із самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюється на нижчу оцінку. Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності з поважних причин та з дозволу деканату.

На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній/ інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Визнання набутих результатів навчання або відмова у їх визнанні. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних початкових платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального /інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету

ДОДАТКОВІ МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ПРЕДСТАВЛЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Презентації, відеоролики

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ Основні

1. Білявський Г.О., Бутченко Л.І., Навроцький В.М. Основи екології: теорія та практикум Київ: “Лібра”, 2002. 351 с.
2. Боголюбов В.М., Соломенко Л.І., Князькова Т.В., Розпутній М.В. Екологія: навч. посіб. Київ.: Вид.центр НАУ, 2006. 158 с.
3. . Гайченко В.А., Царик Й.В. Екологія тварин: К: Компринт, 2016. 288 с.
4. Гайнріх Д., Гергт М. Екологія, Київ: dtv-Atlas., 2001. 287 с.
5. Злобін Ю.А., Кочубей Н.В. Загальна екологія: навч. посіб. Суми: Університетська книга, 2003. 416 с.
6. Запольський А.К., Салюк А.І. Основи екології. підручник К.: Вища школа, 2004. 382 с.
7. Корсак К.В., Плахотнік О.В. Основи сучасної екології. К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2009. 408 с.
8. Сухарев С.М., Чундак С.Ю., Сухарева О.Ю. Основи екології та охорони довкілля. навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2006, 394 с.
9. Руденко С.С., Костишин С.С., Морозова Т.В. Загальна екологія: практичний курс. Частина І. Чернівці.: Рута, 2003. 320 с.

Допоміжні

1. Білявський Г.О., Падун М.М., Фурдуй Р.С. Основи загальної екології. Київ, 1995. 364 с.
2. Кучерявий В.П. Урбоекологія. Львів: “Світ”, 1999. 360 с.

3. Кучерявий В.П. Екологія. Львів: «Світ», 2001.386 с.
4. Мусянко М.М. Екологія рослин. підручник К.: Либідь, 2006. 432 с.
5. Потіш А.Ф., Медвідь В.Г. Екологія: Основи теорії і практикум, навч. посіб. Львів: „Новий світ - 2000”, 296 с.